

ΔΙΑΓΩΝΙΣΜΑ ΣΤΑ ΑΡΧΑΙΑ ΚΑΤΕΥΘΥΝΣΗΣ ΤΗΣ Γ' ΛΥΚΕΙΟΥ

Κυριακή 10 Φεβρουαρίου 2013

ΔΙΔΑΓΜΕΝΟ ΚΕΙΜΕΝΟ:

Αριστοτέλης, Ηθικά Νικομάχεια § (B1, 5-8).

Μαρτυρεῖ δὲ καὶ τὸ γινόμενον ἐν ταῖς πόλεσιν· οἱ γὰρ νομοθέται τοὺς πολίτας ἐθίζοντες ποιοῦσιν ἀγαθοὺς, καὶ τὸ μὲν βούλημα παντὸς νομοθέτου τοῦτ' ἐστίν, ὅσοι δὲ μὴ εὖ αὐτὸ ποιοῦσιν ἀμαρτάνουσιν, καὶ διαφέρει τούτῳ πολιτεία πολιτείας ἀγαθὴ φαύλης. Ἐτι ἐκ τῶν αὐτῶν καὶ διὰ τῶν αὐτῶν καὶ γίνεται πᾶσα ἀρετὴ καὶ φθείρεται, ὁμοίως δὲ καὶ τέχνη· ἐκ γὰρ τοῦ κιθαρίζειν καὶ οἱ ἀγαθοὶ καὶ κακοὶ γίνονται κιθαρισταί. Ἀνάλογον δὲ καὶ οἰκοδόμοι καὶ οἱ λοιποὶ πάντες· ἐκ μὲν γὰρ τοῦ εὖ οἰκοδομεῖν ἀγαθοὶ οἰκοδόμοι ἔσονται, ἐκ δὲ τοῦ κακῶς κακοί. Εἰ γὰρ μὴ οὕτως εἶχεν, οὐδὲν ἂν ἔδει τοῦ διδάξοντος, ἀλλὰ πάντες ἂν ἐγίνοντο ἀγαθοὶ ἢ κακοί.

Οὕτω δὴ καὶ ἐπὶ τῶν ἀρετῶν ἔχει· πράττοντες γὰρ τὰ ἐν τοῖς συναλλάγμασι τοῖς πρὸς τοὺς ἀνθρώπους γινόμεθα οἱ μὲν δίκαιοι οἱ δὲ ἄδικοι, πράττοντες δὲ τὰ ἐν τοῖς δεινοῖς καὶ ἐθιζόμενοι φοβεῖσθαι ἢ θαρρεῖν οἱ μὲν ἀνδρεῖοι οἱ δὲ δειλοί. Ὅμοίως δὲ καὶ τὰ περὶ τὰς ἐπιθυμίας ἔχει καὶ τὰ περὶ τὰς ὀργάς· οἱ μὲν γὰρ σώφρονες καὶ πρᾶοι γίνονται, οἱ δ' ἀκόλαστοι καὶ ὀργίλοι, οἱ μὲν ἐκ τοῦ οὕτως ἐν αὐτοῖς ἀναστρέφεσθαι, οἱ δὲ ἐκ τοῦ οὕτως. Καὶ ἐνὶ δὴ λόγῳ ἐκ τῶν ὁμοίων ἐνεργειῶν αἱ ἕξεις γίνονται. Διὸ δεῖ τὰς ἐνεργείας ποιάς ἀποδιδόναι· κατὰ γὰρ τὰς τούτων διαφορὰς ἀκολουθοῦσιν αἱ ἕξεις. Οὐ μικρὸν οὖν διαφέρει τὸ οὕτως ἢ οὕτως εὐθὺς ἐκ νέων ἐθίζεσθαι, ἀλλὰ πάμπλου, μᾶλλον δὲ τὸ πᾶν.

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ:

A. Να μεταφράσετε το απόσπασμα: «Εἰ γὰρ μὴ οὕτως εἶχεν... Διὸ δεῖ τὰς ἐνεργείας ποιάς ἀποδιδόναι»

Μονάδες 10

B1. «καὶ διαφέρει τούτῳ πολιτεία πολιτείας ἀγαθὴ φαύλης»: Με ποιο αξιολογικὸ κριτήριο ο Αριστοτέλης διακρίνει τα πολιτεύματα σε «αγαθὰ» και «φαύλα»;

Μονάδες 15

B2. «Καὶ ἐνὶ δὴ λόγῳ ἐκ τῶν ὁμοίων ἐνεργειῶν αἱ ἕξεις γίνονται»: Αφού σχολιάσετε πὼς καταλήγει ο φιλόσοφος σε αὐτὴ τὴ θέση να εκθέσετε τὴ σχέση μεταξύ «ἐνεργειῶν» και «ἕξεων» στην κατάκτηση τῆς ἠθικῆς ἀρετῆς.

Μονάδες 15

B3. Να αναφέρετε τη διαίρεση της ψυχής κατά τον Αριστοτέλη και τη σχέση της με τη διάκριση των ανθρωπίνων αρετών σε ηθικές και διανοητικές.

Μονάδες 10

B4 α. Να βρείτε με ποιες λέξεις των κειμένων έχουν ετυμολογική συγγένεια οι παρακάτω λέξεις: **ασυνήθιστος, διηνεκής, περιουσία, διαστρέβλωση, δώρο.**

β. Να γράψετε ένα παράγωγο για καθεμιά από τις παρακάτω λέξεις του κειμένου: **ποιουῖσιν, άμαρτάνουσιν, φοβεῖσθαι, πράττοντες, ἔξεις.**

Μονάδες 10

ΦΡΟΝΤΙΣΤΗΡΙΑ
ΟΜΟΚΕΝΤΡΟ
Α. Φλωρόπουλου
για μαθητές με απαιτήσεις

http://www.floropoulos.gr - email: info@floropoulos.gr

• ΚΕΝΤΡΟ ΑΘΗΝΑΣ: Βερανζέρου 6, Πλατεία Κάνιγγος, Τηλ.: 210-38.14.584, 38.02.012, Fax: 210-330.42.42
• ΑΓ. ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ: Λ. Βουλιαγμένης 244 (μετρό Δάφνης), Τηλ.: 210-9.76.76.76, 9.76.76.77

ΔΙΑΓΩΝΙΣΜΑ ΣΤΑ ΑΡΧΑΙΑ ΚΑΤΕΥΘΥΝΣΗΣ ΤΗΣ Γ' ΛΥΚΕΙΟΥ

Κυριακή 10 Φεβρουαρίου 2013

ΑΔΙΔΑΚΤΟ ΚΕΙΜΕΝΟ:

Θουκυδίδου Ιστοριών Α 136

Ὁ δὲ Θεμιστοκλῆς προαισθόμενος φεύγει ἐκ Πελοποννήσου ἐς Κέρκυραν, ὧν αὐτῶν εὐεργέτης. Δεδιέναι δὲ φασκόντων Κερκυραίων ἔχειν αὐτὸν ὥστε Λακεδαιμονίοις καὶ Ἀθηναίοις ἀπεχθέσθαι, διακομίζεται ὑπ' αὐτῶν ἐς τὴν ἠπειρον τὴν καταντικρῷ. Καὶ διωκόμενος ὑπὸ τῶν προστεταγμένων κατὰ πύστιν ἢ χωροίη, ἀναγκάζεται κατὰ τι ἄπορον παρὰ Ἀδμητον τὸν Μολοσσῶν βασιλέα ὄντα αὐτῷ οὐ φίλον καταλύσαι. Καὶ ὁ μὲν οὐκ ἔτυχεν ἐπιδημῶν, ὁ δὲ τῆς γυναικὸς ἰκέτης γενόμενος διδάσκεται ὑπ' αὐτῆς τὸν παῖδα σφῶν λαβῶν καθέζεσθαι ἐπὶ τὴν ἐστίαν. Καὶ ἐλθόντος οὐ πολὺ ὕστερον τοῦ Ἀδμήτου δηλοῖ τε ὅς ἐστι καὶ οὐκ ἀξιοῖ, εἴ τι ἄρα αὐτὸς ἀντεῖπεν αὐτῷ Ἀθηναίων δεομένῳ, φεύγοντα τιμωρεῖσθαι.

Λεξιλόγιο:

ἀπεχθάνομαι τινί = γίνομαι μισητός σε κάποιον

κατὰ πύστιν = σύμφωνα με πληροφορίες

κατὰ τι ἄπορον = σε μια στιγμή αμηχανίας

Α] Να μεταφραστεί το απόσπασμα.

Μονάδες 20

Β] Γραμματική

Να συμπληρωθούν οι ακόλουθοι τύποι:

εὐεργέτης (κλητ. εν.):

τόν παῖδα (δοτ. πλ.):

σφῶν (δοτ. εν. της προσωπικής αντων. του β' προσώπου):

γυναικός (αιτ. ενικού):

φίλον (δοτ. εν. του θηλυκού γένους στον υπερθετικό βαθμό):

φεύγει (απαρ. αορ. β'):
φασκόντων (β' εν. ευκτικής Ενεστώτα):
ὄντα (β' εν. προστακτ. Ενεστώτα):
ἔχειν (γ' πληθ. υποτακτ. αορ. β'):
προστεταγμένων (γ' εν. Οριστ. Πρκ.):

Μονάδες 10

Γ] Συντακτικό

1. Να αναγνωριστούν συντακτικά οι ακόλουθες λέξεις: *εὐεργέτης, τὴν καταντικρῷ, ὑπὸ τῶν προστεταγμένων, αὐτῷ (το πρώτο), ἐπιδημῶν.*

Μονάδες 5

2. Να αναγνωριστεί η ακόλουθη πρόταση (εισαγωγή, εκφορά, συντακτική θέση): «ὥστε Λακεδαιμονίοις καὶ Ἀθηναίοις ἀπεχθέσθαι».

Μονάδες 2,5

3. «Ἐλθόντος τοῦ Ἀδμήτου»: Να αναλυθεῖ η μετοχή σε δευτερεύουσα πρόταση.

Μονάδες 2,5

Καλή επιτυχία!!!